

# TELEGRAFUL ROMAN.

Nr 42. ANULU XIII.

Telegrafulu este de doua ori pe septe-  
man: joi'a si Duminec'a. — Prenume-  
ratiunea se face in Sabiiu la expeditur'a  
oiei pe afara la c. r. poste, cu bani  
gat'a prin scrisori francate, adresate  
catra expeditura. Pretiulu pnenumeratiu-  
nei pentru Sabiiu este pe anu 7. fl. v. a.  
ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-  
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Sabiiu, in 30 Maiu (11 Iuniu) 1865.

tru provinciele din Monarchia pe unu ann  
8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a.  
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12  
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru  
intea ora cu 7. cr. sirulu cu litero  
mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si  
pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

## Petrecerea M. S. Imperatului in Ungari'a.

Evenimentulu celu mai de frunte dinlauntrulu monarchiei  
nostre este astadi petrecerea Maiestatii Sele a Imperatului in  
capital'a Ungariei. Dupa depesiele cele numeroase, ce au fa-  
cutu sa joce telegrafulu in aceste zile, precum si dupa sci-  
rile mai speciale, ce aflamu despre acesta petrecere, vomu  
compune schiti'a, ce o destasiuramu aici naintea ochiloru citi-  
toriloru nostri.

Maiestatea Sea a sositu in 6 Iuniu c. n. dupa noue ore  
dimineti'a la Pest'a in cea mai deplina sanatate. Tote stra-  
tele Pestei si ale Budei, prin cari avea sa treca Domnitorulu  
erau ornate de serbatore cu steaguri si flori; multimea poporu-  
lui era indesuita si strigarile eii entusiastice dovedeau bucuri'a eii  
cea nemarginita. Maiestatea Sea porta uniform'a de generalu un-  
gurescu. Care'ta imperatesca era trasa de siese cai albi. Lân-  
ga Maiestatea Sea siedeá primul adjutante generalu, Conte  
Crenneville. Inaintea caretei imperatesci mergeá in careia de  
gala locotenintele Conte Pálffy. Curendu dupa sosire Ma-  
iestatea Sea priimi in audiintia pre demnitaru tieriei, pre  
aristocratia, pre clerulu si multe alte corporatiuni. Priimirea  
generala se facu in sala cea mare a castelului regescu din  
Bud'a, carea era plina indesuita. Cardinalulu Primatele Un-  
gariei Scitowsky salutá pre Maiestatea Sea, dupace mai 1/4  
ora durasera necontenitele strigate de Eljen! si radicarea cal-  
paceloru, — cu cuvintele urmatoare:

Maiestatea Vostra c. r. apostolica! Preaindurate, Dómne!

Cea mai profunda si mai sincera devotiune si simtiemin-  
tele iubirei ne nsufletiescu la nemarginita bucuria, fiindu feri-  
citi a salutá din genunchi sacra'ta apostolic'a persona a Maiestatii  
Vostre c. r.

Precum ori ce preainalta infatisiare a Maiestatei Vostre in  
patri'a noastra, asiá si cesta de acum este pentru noi salutifera  
si o garanta a realisarei in curendu a sperantieloru noastre,  
de aceea si marimea necontenitei iubiri si a induratei  
gratii a Maiestatei Vostre catra noi ne provoca si ne oblega  
la eterna multiamita si la neclatibila alipire.

Rugamu pre Maiestatea Vostra preaumilitu, ca sa Ve in-  
durati a crede, ca toti fiii acestei tieri largi suntu gat'a nu  
numai a-si areta credinti'a catra tronulu Maiestatei Vostre si  
in mijloculu furtuneloru amenintatoare, ci a adeveri prin fapte  
prochiamarea antecessoriloru nostri: „Moriatur pro rege  
nostro!“ —

Rogamu pe tota diu'a pre datorulu tuturor bunatátiloru, ca  
cu bratiulu Lui celu preapotentu sa Ve scutesca pre Maiestatea  
Vostra, si tote intentiunile Maiestatii Vostre, cari tindu la feri-  
cirea noastra, sa le sporésca prin darulu Seu si sa le incoroneze  
cu rezultatulu doritu.

Punendu-Ve la picioru acesta a noastra veneratiune oma-  
giala in cea mai profunda supunere, dorimu ferbinte, ca Ma-  
iestatea Vostra, binecuvantati de poporele Vostre, sa traiti fe-  
ricitu si indelungatu! —

Entusiasmulu ajunsu culmea sea la cuvintele: Moriatur,  
precum si la capetulu cuventului.

La acestea respunse Maiestatea Sea cu voce tare, incatu  
potura audi si cei mai din departare:

„Cu bucuria salutu in vechi'a cetate a predecesoriloru  
Mei regesci pre atati'a fii credinciosi ai iubitei Mele Ungarie,  
si bucuros priimescu omagiulu, ce Eminentia Vostra l'ati es-  
primatu in numele tuturor. Precum totdeun'a, asiá si acum  
resolut'a Mea dorintia este, de a impacá dupa potintia pre p o-  
p o r e l e coronei Mele ungare; si acea incredere, cu carea spre  
scopulu acest'a Ve adressati catra persón'a Mea, garanteza  
ca intiegeti bine intentiunea Mea parintésca, si astfelu  
potemu privi cu totii catra unu venitoriu plinu de sperantia.  
(Eljen!) Inca in celu mai scurtu tempu Ve voi deschide a-  
ren'a aceea, unde de o parte Eu prin legiuitii reprezentanti ai  
tieri voi potea fi incunoscintiatu despre dreptele dorintie ale

populatiunei (Eljen!), unde insa de alta parte acelea din dorin-  
tiele Mele, de cari e conditunata poterea monarchi-  
e i, potu afla apretuire drepta, ca in modulu acest'a, conside-  
randu dupa cerintia drepturile si datorintiele nostre imprumute,  
precum si recunoscendu limpede referintiele intrate intr'aceea  
la mijlocu, sa ne apropiamu de tint'a aceea, catra carea tin-  
demu cu totii, si carea nu numai este capace de a asigura  
bunastarea si consolidarea monarchiei intregi, ci, fi-  
indu basata pe increderea imprumuta, fara ndoiea o va si  
asecura. (Eljen!) Cu indoita bucuria voi reveni apoi a-  
tunci in mijloculu Domnieloru Vostre (Eljen!), pentru ca cu  
ocasiunea aceea solena, la carea providenti'a cerésca sa bi-  
nevoiesca a sustine vieti'a Eminentiei Vostre, sa sanctiunezu  
aceea, ce si acum este un'a din tintele principale ale dorintie-  
loru Mele de parinte alu tieriei. (Eljen!) (Va urmá.)

## Protocolulu

adunarei generali a Asociatiunei nationali din Aradu pentru  
cultur'a si conversarea poporulu romanu pe anulu alu III. alu

Asociatiunei, adeca: 1865/6

Siedinti'a I.

(Continuare din nr. premergatoriu.)

5. Directiunea Asociatiunei astérne raportu generalu  
despre activitatea sea dela cea din urma adunare generala  
tinuta in lun'a Octobru 1864, spre a carui censurare cu luarea  
afara a ratiuniloru si a unui proiectu privitoriu la modalitatea,  
cum aru fi de a se restaura membrii Asociatiunei la espira-  
rea oblegamentulu de trei ani, si a se procura unu fondu la  
Asociatiune, — se alege o comisiune din Domnii comembri:  
Georgiu Vasileviciu ca presedinte, Alessandru Gavr'a, Ge-  
orgiu Marchisia si Ioanne Popoviciu Deseanu, — eara cu cen-  
surarea partiloru mai susu amintite ale reportulu se insarcina  
alte doue comisiuni separate, si anume: cu revederea ratiu-  
niloru domnii: Dr. Alessandru Mocioni de Foeni ca pre-  
siedinte, Davidu Nicora, Petru Suciu advocatu, si Dr. Atana-  
siu Sandoru; — eara cu examinarea proiectulu atinsu, domnii:  
Mironu Romanu ca presedinte, Ioanne Ratiu, Sigismundu  
Popoviciu, Dr. Aureliu Maniu, Ioanne Rusu si Lazaru Io-  
nescu; acceptandu-se siedinti'a de mane.

6. Pentru elucrarea unui preliminaru de spese pe anulu  
1865/6 cu insarcinare de a reporta la siedinti'a de mane se  
alege o comisiune din domnii comembri: Vincentiu Babesiu  
ca presedinte, Justinu Popciu si Stefanu Adamu.

7. Preasanti'a Sea Dlu presedinte Episcopu avendu a  
se indeparta, inceperea siedintiei de mane in cointielegere cu  
intreg'a adunare o defige pe 9 ore nainte de amediz; eara pen-  
tru continuarea desbateriloru puse la ordulu dilei de astadi,  
resémna presidiulu domnului antaiu vice-presedinte Georgiu  
Pop'a.

8. Punendu-se la cale alegerea membriloru noi, in  
conformitate cu §§. 4 si 5 ai statuteloru s'au alesu in Asso-  
ciatiune urmatorii membri ordinari. (Urméza numele membri-  
loru din diferite parti).

9. Doue renduri de motiuni, un'a a notarulu acestei a-  
dunari Mironu Romanu, pentru a se insarcina direptiunea cu  
publicarea protocóloru sale pe calea foiloru publice; alt'a a  
dlui comembri Emericu B. Stanescu, pentru a se modificá  
statutele Asociatiunei asiá, ca si din sesulu femeescu sa póta  
fi membri in Asociatiune, — se estradau spre opiniune unei  
comisiuni compuse din dnii: Ioanne Bercianu ca presedinte,  
Emanuilu Misiciu, Ioann Moldovanu si Alexiu Popoviciu.

Cu acestea siedinti'a de astadi s'au incheiatu. — Datu  
ca mai susu.

## VOCE DIN BANATU.

On. Redactiune! Jurnalulu serbescu „Napredracu“ din 22  
Aprile 1865 nr. 31 publica impartirea dieceseloru serbesci in pro-  
topresbiterate, facutá in Sinodulu serbescu din Carlovitiu in siedinti'a

din 20 Martiu a. c. tinuta. Insa de ore ce unele diecese ne interesăza foarte puţin. — dreptu aceea le aduc inainte numai pre scurtu; eara încatu se atinge de comunele din dieces'a Aradului si a Versietului, — dăra deschilinitu de cele din dieces'a Timişorei, ce parintii Serbi le adnumera in dieces'a lor, cugetu a nu fi de prisosu aretandu stimatului publicu totdeodata si numerulu sufletelor dupa conscriptiunea dela anul 1860.

#### 1. Archidieceşa are patru protopr.

|                                |        |         |
|--------------------------------|--------|---------|
| 1) Protopresbit. Carlovitiu cu | 36,708 | suflete |
| 2) " Zemlinu cu                | 30,300 | "       |
| 3) " Mitrovitiu cu             | 37,782 | "       |
| 4) " Vucovaru cu               | 36,145 | "       |
| Summ'a                         |        | 140,935 |

#### 2. Dieces'a Baccei are 4 protopresbiterate.

|                               |        |          |
|-------------------------------|--------|----------|
| 1) Protopresbit. Novi-Satu cu | 32,665 | suflete. |
| 2) " Zomboru cu               | 36,666 | "        |
| 3) " Beceiu cu                | 26,049 | "        |
| 4) " Iabalu cu                | 27,993 | "        |
| Summ'a                        |        | 123,336  |

#### 3. Dieces'a Bud'a are 2 protopopiate.

|                             |        |         |
|-----------------------------|--------|---------|
| 1) Protopopiatulu Mohaci cu | 14,394 | suflete |
| 2) " Bud'a cu               | 7,076  | "       |
| Summ'a                      |        | 21,470  |

#### 4. Dieces'a Paeratiu are 4 protopopiate.

|                     |        |          |
|---------------------|--------|----------|
| 1) Protop. Raici cu | 16,384 | suflete. |
| 2) " Belovarschi cu | 37,746 | "        |
| 3) " Paeratiu cu    | 25,989 | "        |
| 4) " Vocinu cu      | 23,620 | "        |
| Summ'a              |        | 103,739  |

#### 5. Dieces'a Carlstadu cu 7 protopopiate.

|                              |        |          |
|------------------------------|--------|----------|
| 1) Protopopiatulu Licichi cu | 55,957 | suflete. |
| 2) " Caranicichi cu          | 35,493 | "        |
| 3) " Plasiceanschi cu        | 26,706 | "        |
| 4) " Budacichi cu            | 30,682 | "        |
| 5) " Glineschi cu            | 42,026 | "        |
| 6) " Costainicichi cu        | 35,885 | "        |
| 7) " Monastirea Gomiru cu    | 8,912  | "        |
| Summ'a                       |        | 235,661  |

#### 6. Dieces'a Versietului are 3 protopopiate.

1) Protopopiatulu Varsietiu 39,188 suflete cu comunele Versietiu, Paulisiu, Iabuc'a mare, Vlaicovatiu, Srediste, Dejanu, Bucinu, Jamu micu, Margit'a, Vatiu, Subotiti'a, Podporanu, Alibunaru, Ulm'a, Isbiste, Zagaiti'a, Part'a, Oresiatu, Margititi'a, Samosiu, Dobriti'a, Ferdinu, Ilangea si Caitasovo. —

2) Protop. Bisericeii albe 40,646 suflete cu comunele Biserice'a alba, — Socolovatiu, Palanc'a, Vracevu, Gaiu, Tierven'a-Tierev'a, Langavetu, Cruciti'a, Iasenov'a, Lescoviti'a, Dupleaia, Dubovatiu, Gaiu, Belobresc'a, Diviciu, Susic'a, Pojejen'a Dol. Liubcov'a, Maceviciu, Cusiciu, Slatiti'a, Calugerov'a, Svinitia, Radimn'a, Moldov'a vechia cu Filialele Mramoracu cu 994 Serbi, 1364 Romani, Deliblatu 1869 Serbi si 1611 Romani. Dolovo 3920 Serbi, 2088 Romani, Siceviti'a. —

3) Protopopiatulu Panciov'a: 63,563 suflete cu comunele Panciov'a 8207 Serbi, 1196 Romani. Omoliti'a 2525 Serbi. Brestovatiu 1171 Serbi. Plociti'a 939 Serbi, 42 Romani. Cuvinu 1640 Serbi, 792 Romani. Ostrovo, Bavaniste 5636 Serbi, Satu-Nou 2182 Serbi, 4327 Romani. Trepai'a 4320 Serbi, Sevcherinu 1790 Serbi, 485 Romani. Opav'a 2887 Serbi, 9 Romani. Barand'a 2326 Serbi. Sacule 2580 Serbi, 26 Romani. Isvoru 1979 Serbi, Iarcovatiu 2001 Serbi, 399 Romani. Botosiu 2763 Serbi. Tomasievatiu 2434 Serbi, 16 Romani. Orlovatu 1949 Serbi, 27 Romani. Farcajdinu 1828 Serbi. Cent'a, Jerlesu 2203 Serbi, 258 Romani. Borci'a 841 Serbi. Starcevo 1243 Serbi. — Summ'a 53,443 Serbi si 7577 Romani.

#### 7. Dieces'a Timişorei are 4 protopopiate:

1) Protopopiatulu Aradu 31695 suflete cu comunele: Aradu, Gaiu, Pecic'a, Tornea, Batani'a, Serbu Cianadu, Nadlacu, Hold-Mezö-Vásárhely. — Sirigu 1300 Serbi. S. Ioannu 537 Serbi. Gial'a 2117 Serbi. Canijea turcesca 1577 Serbi. Sanadu 1521 Serbi. Cern'a bara 550 Serbi. Fenlacu 170 Serbi, 2493 Romani. Monosturu 23 Serbi, 1126 Romani. Nagy-Valva 754 Serbi, 85 Romani. Variasiu 1898 Serbi, 97 Romani. Chetfelu 1783 Serbi, 87 Romani. S. Miclosiulu mare 3250 Serbi, 3650 Romani. Saravolla 1713 Serbi, 2147 Romani. S. Peteru 2675 Serbi, 105 Romani. Cianadu 1600 Serbi, 1190 Romani. Oroslamesiu 1771 Serbi. — Summ'a sufletelor din comunele din dieces'a Timişorei 23,239 Serbi, 10,880 Romani.

2) Protopopiatulu Timişorei 32871 suflete. — Timişoara 485 Serbi, 135 Romani. Fabricu 836 Serbi, 1140 Romani (la Biserice'a Sântului Georgiu). Maerile si Iosefin'a 58 Serbi, 967 Romani. Cernegh-háza 141 Serbi, 1704 Romani. S. Andráș 19 Serbi, 467 Romani. Mehal'a 721 Serbi, 1704

Romani. Petrovasella 860 Serbi, 4 Romani. Chinezu 274 Serbi, 2069 Romani. Becikereculu micu 635 Serbi, 579 Romani. Parti'a 460 Serbi, 1879 Romani. Nemetu 971 Serbi, 171 Romani. Dinesiu 1494 Serbi. Ciacov'a 695 Serbi, 1219 Romani. Gaiulu micu 142 Serbi, 590 Romani. Dent'a 1012 Serbi, 1366 Romani. Gadu 700 Serbi, 262 Romani. Gaiulu mare 1692 Serbi. Giru 329 Serbi. Ivand'a 1170 Serbi. Ovseniti'a 196 Serbi. Soc'a 850 Serbi, 60 Romani. Rudn'a 1104 Serbi, 83 Romani. S. Martonu 1700 Serbi. Tolvadi'a 362 Serbi, 878 Romani. Foenu 560 Serbi, 1579 Romani. Lipp'a 217 Serbi, 3333 Romani. Dubochi-Nadasiu 76 Serbi, 400 Romani. Herneacov'a 533 Serbi, 544 Romani. Stanciov'a 910 Serbi, 76 Romani. Cralivatiu 766 Serbi. Lucaretu 296 Serbi. Brestovatiu 264 Romani. — Summ'a 21,254 Serbi, 21,535 de Romani. —

3) Protopopiatulu Cachindii 61076 suflete. — Cachind'a 12601 Serbi. Basiahidu 3191 Serbi. Tarariu 1207 Serbi. Melentiu 7894 Serbi. Cumani 3161 Serbi. Beceiulu nou 2069 Serbi. Padeiu 941 Serbi, 18 Romani. Vraniov'a 5910 Serbi, 48 Romani. Beodr'a 2179 Serbi. Carlov'a 3130 Serbi. Bociarii 1289 Serbi. T. Hidiosiu 2546 Serbi, 185 Romani. T. Sz. Miklos 1625 Serbi. Iosefov'a 1250 Serbi, 6 Romani. S. Cherestur 1904 Serbi, 13 Romani. Cioc'a 939 Serbi. Moerinu 7800 Serbi. — Summ'a 59,636 Serbi, 272 Romani. Aci e de insemnatu, ca, in Cachiend'a, Moerinu, Padeiu, Vraniov'a, Hidiosiu si Cheresturu se afla foarte mult Romani. —

4) Protopopiatulu Becikereculu mare 36,222 suflete — Becikereculu mare 8186 Serbi, 203 Romani (aci Romanii santu cu multu mai numerosi). Ecic'a 245 Serbi, 2398 Romani. Aradatiu 1372 Serbi. Elemiru 2790 Serbi. Sengiur'a 955 Serbi. Itebeiu 3766 Serbi. Pardany 1571 Serbi. Modosiu 2061 Serbi. Boc'a 983 Serbi. Neusinu 1804 Serbi. Siurianu 471 Serbi. Canacu 550 Serbi. Chicea 797 Serbi, 1499 Romani. Clari'a 2278 Serbi, 70 Romani. Serbi Tiernea 3333 Serbi, 267 Romani. (Romanii santu mai multi decum se arata.) Cenei 1130 Serbi, 87 Romani. — Summ'a 32,305 Serbi si 4524 Romani. — (Va urma.)

R e h e u in diu'a de Rosalie 1865. On. Domnule Redactoru! De-si nu suntu nici unu corespundinte alu pretiutului DVostre giurariu, totusi nu potu intrelasa a nu Ve comunica unu actu interesantu, ce obveni astadi in biserice'a de aici spre a-lu da publicitatii, de-lu veti afla demnu de acest'a, prelanga tote ca e de compatimitu.

In diu'a de astadi, adeca diu'a Rosalielor prima, se celebră aici S. Liturgia de toti trei preotii bisericeii. — Aici intre altete au preotii acelu obicei, de se nvoiescu cu multi poporeni ai lor, ba si cu altii din altu poporu, parte ca pentru prasnicele de preste anu, parte ca pentru molitvele ce se citescu dominec'a poporului, sa le duca totu la siese septemani odata prescui si pausu la biserica, si sa le mai plateasca si alte taxe de bani, pentru cari prestatiuni sub s. Liturgia citeste preotulu de rendulu servitiului namele toturoru abonantiloru sei, dimpreuna cu ale toturoru rudeniiloru acelor'a, atatu vii catu si morti, la care trebuindu-le unu tempu putinu de 1/2 ora, i se mai uresce crestinului, care merge la biserica ca sa asculte s. Liturgia, a mai asculta atatea nume, care mai tote se repetaza mai multu de indicitu\*); — si acest'a dupa obicei nu lipsi nici astadi, lucru de castigu particularu alu preotiloru, \*) ear nu de interesu de rogaciune pentru poporu in genere, si totu se vaieta ca n'au nici unu venitu dela poporu.

Finindu-se s. Liturgia esi mai la urma din altariu preotulu celu mai betranu naintea poporului, si cuventandu cele usitate pentru demiterea poporului din biserica, facu acestuia cunoscutu, cumca astadi la amedi se voru citi in biserica rogaciunile invocarei S. Duchu, la care invita poporulu intregu, barbati, femei cu copii cu totu la biserica, ca sa roge pre Domnedieu, pentru aperarea otarului, ce e infrumsetiatu cu tote fruptele in modulu celu mai frumusu, de tempestatile cele grele cu grandina, ce se vedu si se audu in juru in tote dilele; intr'acesta cuventare intrerumpe judele celu nou provisoriu, vestitulu Ioann Nistoru, pre onorabilulu preotu, dicendu, ca eri aru fi fostu catra Mercurea vreme grea cu petra, si aru trebui ca la atari vremi grele, clopotariulu sa aierge la clopote sa le traga, ca sa se departe vremea grea depre otarulu nostru; ear fiindca clopotariulu de acum, — care nu e radenie de a lui, — nu face acest'a, aici e satulu sa-si aleaga altulu, care candu vede nuorulu sa aierge la clopotu sa-lu traga. Acesta intrerumpere si intrevorbire o priimi venerabilulu preotu

\*) D. Corespundinte de buna sēma va contribui a se face pentru preotii de acolo nisce portuni canonice corespunditoare, ca sa nu mai fia siliti a trai din „abonamente“; multiamit'a pentru aceste desoperiri i o rezervamu pe atunci. Red.)

cu multa placere afirmandu ca asiá este, ca aceea aru fi tare bine, ca clopotele pentru aceea suntu la biserica, cá sa se traga la vremi grele, ca acelea departavremile acelea, si deca postesce satulu, sa-si aléga altu clopotariu, ca aceea e treb'a satului, la care murmurându poporul din biserica, nu-i poteai intelege voi'a si nevoi'a, decâtu priimi cuvintele preotului, pentru tragerea clopoteloru la vremi grele, de bune, dicendu ca asiá s'a si pomenitu. — Atátu intrevorbirea susnumitului Jude nou, si proiectarea alegerei altui clopotariu, care sa traga clopotele la vremi grele, cátu si bun'a priimire si motivare a acelei'a din partea preotului conventatoriu, m'au surprinsu pre mine si pre vreocátiva crestini din giurulu meu in biserica, ceva mai esperti in astfelu de lucruri, — sciindu si audindu, ca tragerea clopoteloru la tempestati grele, au adusu dupa sine de multe ori nenorociri neasceptate, si sciindu ca in asta privintia au fostu esitu, inca dela fost'a 'nalta Locotenintia c. r. transsilvana, in urm'a nenorociriloru obvenite din tragerea clopoteloru la tempestati, o ordinatiune, prin care s'au opritu tragerea de clopote la tempestati grele, care ordinatiune cu séma buna pe atunci s'a impartasitu si venerabilei preotimi; si m'au adusu mai departe la cugetarea, ca pâna candu ore va mai sustá intre poporul nostru astfelu de supersticiuni erédite dela stramosi, care la popórele de alte limbi conlocuitóre nu se afla? si ca ore n'aru fi cu scopu, deca in asta privintia s'aru dá venerabilei preotimi, din partea compettinte o inviatune spre desceptarea si luminarea poporului si chiaru si a preotimei in sesi din astfelu de supersticiuni? — Deci din acést'a judece onorabilulu publicu, ca unde ne aflámu inca chiaru si astadi, candu dicu multi ca tare amu naintatu in cultura! —

Mai departe asiudori a sci, ca ore candu se voru pune in lucrare operatele sinodului din a. 1864 in respectulu regulamentului statoritu in acelu sinodu, de care prin parochii se simte o lipsa mare, nefiindu nici o ordine stabila in economisarea bunului bisericeii, si mergendu tóte dupa voi'a celui'a ce seie strigá mai tare, cum si amestecanduse Judele comunei in afaceri bisericesci ce nu se tíau de sfer'a lui, si din contra preotulu in afaceri comunale. C. J. .

### Principatele române unite.

Stare a financia la a României. (Capetu.)

Predecesorele meu, carele a intocmitu bugetulu pe anulu curentu a facutu supositiunea, ca cheltuielile exercitiului 1864 se voru solda pe deplinu cu veniturile acelu exercitiu, ba inca ca, dupa acoperirea toturoru datorieloru, va mai remanea inca unu escedentu. Acést'a se explica mai pe largu prin espunerea de motive, de care este insolitu acestu bugetu. Prin acést'a espunere de motive se arata, ca ordonantiarile facute pâna la 30 Septembrie 1864 au fostu de 85,637,264 lei, parale 28. Dupa analogia s'a calculatu pe urma ordonantiarile pe ultimulu trimestru, ca voru fi de 28,545,758 lei, parale 9, astufelu in cátu resulta cifr'a de 114,183,032 lei, 37 parale cá cheltueli ale anului 1864. Scadiendu-se acést'a cifra din veniturile reale ale anului 1864, care sunt inscrise in bugetulu de la 11 Iuliu cu sum'a de 150,570,087 lei, remâne unu prisosu de venituri de lei 36,387,054, parale 3. Basandu-se, precum declara, pe discretiunea, ce a probatu guvernulu intru intrebuintiarea crediteloru alocate, prin bugetulu dela 11 Iuliu, predecesorele meu a admisu, ca guvernulu nu va trece cu ordonantiarile sale, pâna la inchiderea exercitiului anului 1864, peste acést'a cifr'a, ba inca, cum amu aretatu mai susu, ca va remané unu escedentu.

Din nenorocire acést'a supositiune nu s'au realizatu, cáci faptele petrecuta in urm'a au datu cu totulu unu altu resultat, si eata cum: din scriptele comtabilitatei generale a finantieloru amu constatat, dupa cum poteti vedea din alaturatulu tablou liter'a B., ca in anulu 1864 s'a ordonantiatu pentru 158,856,417. Asemenea dela 1-iu Ianuaru pâna la 31 Martiu 1865, s'a ordonantiatu, dupa cum ve poteti incredintiá din acelasi tablou, totu asupr'a exercitiului 1864 inca o suma de 20,507,199 lei, parale 17, prin urmare ordonantiarile asupr'a exercitiului 1864 se urca la 31 Martiu din urma la sum'a de 169,363,616 lei.

Cifr'a venituriloru anului 1864 a fostu trecuta in bugetu, dupa cum amu arelatu mai susu, cu 150,570,087 lei. Acést'a cifra este fórté departe de cifr'a reala a venituriloru acelu anu, si inca mai departe de incassárilile efectuate asupr'a eii.

Dara sa admitemu pentru unu momentu, ca cifr'a de mai susu reprezenta adeveratele venituri pâna la o pará, din 1864, sa admitemu inca unu ce si mai improbabilu, adeca ca vomu incassá in anulu curentu tóte remasitiile din veniturile anului trecut si ca vomu platí cu ele datoriele acelu anu; cu tóte acestea in sa totu aru remanea pâna la 31 Martiu din urm'a unu deficitu de 19 milióné.

Pâna acum amu facutu numai supositiuni esagerate in privint'a venituriloru si in privint'a incassáriloru, ce se voru

face in anulu curentu din remasitiile anului trecut, si acést'a amu facutu numai pentru a ve dovedi, ca chiaru in casulu acést'a, aru remanea unu golu de 19 milióné de acoperitu din anulu trecut. Venindu inse acum la cifr'a positiva a deficitulu, ve voiú probá ca este multu mai mare decâtu amu arelatu mai susu, si eata cum: ordonantiarile asupr'a exercitiului 1864, au ajunsu, dupa cum ati vedutu mai susu, la cifr'a de 169,363,616 lei pâna la 31 Martiu anulu curentu. Dupa legea de comtabilitate, se mai póte ordonantiá inca, asupr'a acelu exercitiu, pâna la 31 Iuliu viitoru, si luandu-se in consideratiune, ca creditele deschise prin bugetulu dela 11 Iuliu 1864 trecu chiaru peste cifr'a de 200 milióné, luandu-se in consideratiune, ca s'a inceputu esecutarea a o multime de lucrári pe bas'a cifrei din urma, care a fostu, precum usóru ve poteti incredintiá in mare disproporitiune cu resursele nostre adeverate, admitendu-se, ca Guvernulu va usá cu cea mai mare scrupulositate si in celu mai mare spiritulu de economia in ordonantiarile ce va mai face in cursulu acestoru patru luni asupr'a exercitiului anului trecut, totusi potemu admite cá pozitivu, ca se va mai ordonantiá, celu putínu pentru sum'a de 8 milióné astufelu, încátu cifr'a ordonantiáriloru in totalu asupr'a exercitiului 1864 va ajunge a fi de 177 milióné. Acum'a nasce intrebarea, cátu s'a platitu din acést'a suma in 1864? Dupa informatiunile ce amu luat, s'a platitu numai 129,772,040 lei; remánu, prin urmare de platitu inca aprópe de 48 milióné lei, in anulu curentu.

Nu suntu inca in stare a dá cifr'a positiva a remasitieloru din veniturile anului trecut; in sa, dupa unu calculu aprocsimativu, eu nu credu sa se urce peste cifr'a de 20 mil. lei. Admitendu ca se voru incassá aceste 20 milióné in anulu curentu, remâne inca unu deficitu de acoperitu din anulu trecut de 28 milióné. Cu unu asemenea deficitu, a cáruí soldare s'a lasatu in sarcin'a exercitiului curentu, nu este dara de miratu, pe lângá celelalte cause invocate mai susu, ca situatiunea nostra finantiara devine, din di in di mai dificila.

Cifr'a totala a deficitulu este, precum ati vedutu de aprópe 28 milióné pentru exercitiulu 1864, si de 21,185,803 pentru exercitiulu curentu, adeca la unu locu de 49,185,803 lei.

Acést'a fiindu espunerea, pe cátu s'a potutu mai esacta, a situatiunei finantieloru nostre, remâne a sci, care aru fi mesurile cele mai nimerite, ce s'aru poté luá pentru ameliorarea acestei situatiuni. In privint'a acést'a, opiniunea subsemnatulu este cea urmatóre:

Pentru acoperirea ori cáruí deficitu intru unu bugetu suntu, precum sciti, trei mijlóce: sporirea contributiuniloru, contractarea unui imprumutu seu scaderea cheltuieliloru. Vine acum intrebarea, care din aceste trei mijlóce s'aru poté intrebuintiá cu mai multu succesu in casulu de fatia.

In privirea mijlóceloru d'antái, adeca sporirea contributiuniloru, subsemnatulu nu se sfiesce nici unu momentu a se pronuncia categoricu in contra lui pentru motivele, antái ca o sporire de contributiuni in mijloculu unui exercitiu este unu espedintu, care aru aduce cea mai mare perturbare in finantie, si alu doilea pentru ca situatiunea interióra a terei, in momentulu de fatia, in privint'a comericiului si a industriei, nu permite o adaugere la sarcinele contribuabililoru.

Contractarea unui imprumutu pâna la concurentia sumei ce reprezenta deficitulu anului trecut si alu anului curentu, adeca unu imprumutu de 49,185,803 lei, mi pare iarasi o sarcina prea grea, ce vomu lasa-o de purtatu aniloru viitori, cari voru aveá a platí anuitátile unui asemenea imprumutu. Afara de acést'a consideratiune mai este inca de observatu, ca deca nu mai póte fi supusa la nici unu felu de discussiune necesitate imperiósa, ce este pentru statu dea gasi fonduri pentru acoperirea deficitulu din 1864, fiindca suntu cheltuieli facute si ordonantie emise pentru aceste cheltuieli, asupr'a cáror'a este imposibilu de a reveni, nu se póte sustine acést'a si pentru deficitulu anului curentu, pe care este inca timpu a-lu miciorá seu chiaru a-lu face sa dispara cu totulu, reducendu-se cheltuielile prevédute pentru acestu anu.

In privint'a acestui alu treilea mijlocu, adeca reducerea cheltuieliloru, subsemnatulu crede ca este cu nepotintia a se reduce din bugetulu anului curentu, la cifr'a cheltuieliloru, sum'a necesaria pentru acoperirea deficitulu anului trecut si alu celui curentu, adeca de 49,185,803 fara o complecta desorganizare a multoru servitiei, care suntu absolutu indispensabile cu organizatiunea nostra actuala. Este in sa, dupa parere subsemnatulu, posibilu de a reduce cheltuielile anului curentu la cifr'a venituriloru nostre normale, adeca de a scadeá din ele pâna la cifr'a de 21,185,803 lei, fara cá prin o asemenea reducere sa se desorganizeze servitiile publice.

Intru cátu privesce in sa specificarea anume a cheltuieliloru, care s'aru poté suprimá, o asemenea lucrare trebuie facuta de cátra fiacare ministru in parte pentru servitiile depen-

dinte de elu, ministru respectiv fiindu singuru persón'a cea mai competente de a areta care sunt reducerile posibile din bugetulu seu, remanendu apoi, ca reducerile propuse sa se desbata in consiliu si sa se fixeze cifre definitive pentru fiecare ministeriu.

Din tóte cele espuse pâna aicea resulta dar, ca singurul mijlocu pentru ameliorarea situatiunei nóstre finantiare este pe de o parte reducerea de 21,185,803 in cheltuielile anului curentu, ear pe de alta parte contractarea unui imprumutu de 28 milliône pentru acoperirea deficitului esercitiului trecut.

In privinti'a acestui imprumutu, amu insa urmatórele observatiuni de facutu.

Luandu-se in consideratiune, ca contractarea unui imprumutu, in situatiunea finantiala actuala a pietieloru celor mai mari ale Europei nu s'aru potea efectua decâtu in conditiuni destula de oneróse pentru noi;

Luandu-se in consideratiune, ca prin votarea imprumutului de 150 milliône lei de Turci'a pentru locurile sante au remasu disponibile, pentru momentu, summele din imprumutulu Stern, care stau in Constantinopole in dispusetiunea Guvernului, subsemnatula este de parere a se afecta acésta suma pentru acoperirea deficitului din 1864, remanendu cá neajunsulu sa se acopere prin unu micu imprumutu provisoriu, carele figurandu in anulu curentu cá detoria flotanta, se va restitui in anulu viitoriu din incassarea acelu 18 milliône, care voru remané la finea anului curentu, dupacum s'a aretatu mai susu, remasitie din contributiuni, si care 18 milliône sunt destinate a restitui capitalulu subtrasu in anulu curentu din imprumutulu Stern pentru echilibrarea bugetului.

Ministrulu de finantie, l. Stratu.  
Lipsindu-ne de vreo septemána ori ce diuare de dincolo afara de „Natur'a“ sciinifica, suntemu constrinsi a culege de prin foile straine scirile risipite, ce aflámu despre Romania.

Dupa unu telegramu in foile vieneze monopolulu tabacului nu s'a stersu de totu, dupacum ne spusera diuarele cu ce-va mai nainte, ci numai s'au amanatu introducerea lui deocamdata pâna pe 1 Maiu 1866.

Alte novele aduce „Press'a“ de Vienna, si adeca un'a, ca Russi'a si Turci'a protestéza contr'a titlului de printiu si fiu de principe (beisadea) a pruncului Alessandru, adoptatu de Principele Cuz'a, care si notificase acésta adoptiune curtiloru europene, alt'a, ca principele a si nceputu a face intrebuintiare de legea cea noua, prin carea i se concede denumirea Episcopilor si Metropolitilor, denumindu pre P. Calnicu Miculescu Mitropolitu alu Moldovei si Sucevei, pre P. Neofitu de Edess'a Episcopu alu Argisiului, pre P. Genadiu Episcopu alu Romanului, pre P. Atanasiu Troados Episcopu alu Husiloru, si pre P. Melchisedecu Episcopu alu „Dunareii de josu.“

### Prospectu politicu.

Lumea germana e incordata la judecat'a, ce o voru dá sindicii de coróna prussesi asupr'a afacerii ducateloru dela Elb'a si cu deosebire asupr'a dreptului de successiune a ducelui Fridericu de Augustenburg. Noi nu ne potemu impartasi de acésta incordare a Germaniloru, crediendu inainte, ca acésta judecata va esi asiá, dupacum o va fi inspiratu domnulu de Bismark. Intr'aceea staturile germane, precum acum mai pe urma camer'a ablegatiloru din Bavaria, totu mai facu din candu in candu cáte o incercare, de a ndupleca pre regimelu lor, cá sa serve nevatematu dreptulu populatiunei din Schleswig-Holstein asupr'a alegerei sortii sele in venitoriu, de alta parte dreptulu bund'ului la deciderea acestei cause.

Unu telegramu din Berlinu spune, ca o deputatiune de proprietari poloni si germani din Varsiovia s'a dusu la Petropole, spre a cere dela Imperatulu, cá sa restituie in Polonia russésca statulu quo dinainte de revolta si sa recera pre generalulu Berg locoteninte alu Poloniei. Deputatiunea insa nu priimi audiintia, si adress'a eii se re'ntorna cu acea observare cu gur'a din partea principelui Gortschakoff, ca in curendu va urma organizarea totala a partiloru polone din tierra in intielesu slavice.

Imperatulu Napoleonu se crede ca se va re'ntorna pe 4/16 Iuniu la Parisu.

Scirile din Americ'a inca totu nu spunu nimicu definitivu in processulu ucigatiloru lui Lincoln, o mpregiurare, din care potemu concheia cu securitate, ca processulu e mai mai mare si mai complicatu decum se pareá la inceputu. Totu, ce scimu, e, ca Davis este acusat de prodiutiunea patriei (Hochverrath), si ca dupa elu s'aru mai fi prinsu si datu judecatii si alte persóne distinse, precum gubernatorulu Fetcher, secretarul de resbelu medidianu Seldon si judecatorulu Campbell.

Redactoru respundiatoriu Zacharia Boiu.

Regimulu italianu continua pertractările sele in cause bisericesci si ierarchice cu Rom'a, si dupacum se scrie, ele voru ave pentru ambe partile rezultatele dorite; scaunulu papalu se vede ca ascépta numai, cá regimulu italianu sa dectare in publicu, ca nu 'ntielege conventiunea din Septembro in modu diferitu de alu regimului francesu, si prejudiciosu pentru Rom'a.— Stramutările la Florenti'a inca nu s'au finitu; ministeriele parte s'au stramutatu parte se stramuta: nou'a capitala ia unu imprumutu de 15 milliône, pentru de a rumpe zidurile cetatii cele de 500 ani si a largi si lungi stratele cetatii.

Intre armata serbesca si turcesca s'au intemplatu de curendu o lupta. Serbii dicen, ca au fostu atacati din partea Turciloru, trecendu acesti'a fruntariile serbesci si slobodiendu puscaturi asupr'a lor. Turcii avura unu ranitu de morte, Serbii nici unulu. Corespundintele „Presse“ i adauge, ca preste totu sumeti'a (Trebuie sciutu, ca asiá se numesce din partea ruginitiloru diplomati europeni ori ce incercare a popóreloru crestine din Turci'a intru a lapeda jugulu celu barbaru alu semilunei. Red.) Serbiloru cresce din di in di.

Nr. 19—3

### CONCURSU.

Comunitatea bisericésca greco-orientala din Lugosiu in urmare determinatiunei din 2/14 Maiu a. c. nr. 4 re'noiesce scrierea concursului pentru postulu de invetiatoriu la din nou infiintia d' classa IV normala-capitala. Cu acestu postu sunt annualu impreunate emolumentele urmatóre: 315 fl. v. a. salariu, 84 fl. bani de cortelu, 30 meti de gráu si 12 orgii de lemne, din cari are a se provede si incaldirea scólei.

Dela competente se cere cá sa documenteze:

1. prin atestatu de botezu, ca e Român de relegea greco-orientala.
2. prin testimoniu, ca a finitu studiele preparandiale in institutulu preparandialu din Aradu.
- 3) prin documente, ca afara de studiele preparandiale, posedes si alte sciintie.
- 4) prin atestatu despre portarea politica si morala.
- 5) cunoscerea limbeloru si anii servitiului invetiatorescu.

Se voru preferi insa, cari pe lánge acestea voru documenta:

- a) ca a absolvitu preparandi'a cu eminentia;
- b) ca posedes cualificatiunile recerute pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scóle capitale-normale.

Competintele, aceste documente nesmintitu le va tramite pân' la ultim'a Iuniu 1865 c. v. adresandu-le francate cátra subscrisulu, cáci la cele mai tardiu tramise nu se va reflecta. Lugosiu in 11/23 Maiu 1865.

Ioann Marco m. p.  
Protopres. si presied. alu comunei biser. gr.-or.

### Sirupu albu de peptu

Acest'a se aprobá de mai multe fisicate cá unu mijlocu pentru ori ce tuse vechia, pentru dorere de peptu, ragusiela de ani, plumani balóse, tuse magarésca, gasteru in gátu, aprinderi in gatlegiu, guturaia, tuse cu sánge, scupatura de sánge, nadufu, despre acestea tóte da cele mai bune rezultate, si se afla mai multe sute de ateste.

Pentru Brasiovu amu datu uniculu depusetoriu Dlui S. P. Mailatu in butelie originali a 1 f. si a 2 f. in argintu (sunatori).

G. A. W. Mayer  
Breslau, Prussi'a.

(18—3.)

### Contr'apagubelor prin grândine (ghiatia)

se efectuescu assecurári pe productele pamentului de orice soi, pelánge cea mai eftina computare a premiului si pelánge restituierea intréga a perderii constatate la casu pe paguba, prin

Agenti'a principala a Institutului  
Pestanu de assecurare, in Timisiória.  
Ioann de Missics.  
Secretaru Adolf B. Mentzel.

20—2

### Intr'o negotiatoria

de máfuri diferite curente in Sabiiu se cauta unu invetiacelu cu crescere buna, in etate de 13—14 ani, care sa fia studiatu séu cele 4 classe ale gimnasiului micu, séu classele reale.

A se adressá cátra Onor. Redactiune a „Telegrafului Român“, cu gur'a ori in scrisu.

19—4

### Estirea numerului acestui'a din cause ne-prevedite s'au intardiatu cu o di.

|                                            |        |
|--------------------------------------------|--------|
| Burs'a din Vienna 29 Maiu (10 Iuniu) 1865. |        |
| Metalicele 5%                              | 70 50  |
| Imprumutulu nat. 5%                        | 75 35  |
| Actiile de banca                           | 800    |
| Actiile de creditu                         | 181    |
| Argintulu                                  | 106 75 |
| Galbinulu                                  | 5 16   |

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiececane.